

Beantwoording IAK-vragen t.b.v. de internetconsultatie wijziging Besluit BRP en Besluit BSN

Besluit van [datum], tot wijziging van het Besluit basisregistratie personen in verband met onder andere de aanwijzing van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ten behoeve van de inschrijving als niet-ingezetene van studenten uit met name het Caribisch deel van het Koninkrijk, alsmede van het Besluit burgerservicenummer in verband met een aanpassing in de beheervoorziening burgerservicenummer

1. Wat is de aanleiding?

Om verschillende redenen is het nodig gebleken om het Besluit Basisregistratie Personen (hierna: Besluit BRP) en het Besluit Burgerservicenummer (hierna: Besluit BSN) te wijzigen. Het Besluit BRP bevat een nadere uitwerking van de Wet BRP, de juridische basis voor de bevolkingsregistratie van Nederland. In de Wet BRP en het Besluit BRP is onder andere bepaald welke gegevens over burgers in de registratie bij de woongemeente worden vastgelegd (zoals naam, adres en geboortedatum). Ook is bepaald welke organisaties (zoals UWV) toegang hebben tot die gegevens bij de uitvoering van hun taken. Het Besluit BSN bevat nadere regels over de toekenning van BSN's aan burgers en over het gebruik van het BSN door (overheids)organisaties.

De redenen (aanleiding) om het Besluit BRP te wijzigen zijn:

1.1 BSN voor Caribische studenten

Het is voor burgers uit het Caribisch deel van het Koninkrijk die in Europees Nederland gaan studeren niet mogelijk om ruim voor aanvang van de studie een BSN te verkrijgen zonder daarvoor eerst af te reizen naar Europees Nederland. Dat is onnodig belastend. Op 16 december 2020 publiceerde de Nationale ombudsman het rapport *Kopzorgen van Caribische studenten. Een onderzoek naar knelpunten die studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk ervaren als zij in Nederland (gaan) studeren of in Nederland hebben gestudeerd*.¹ De ombudsman wijst erop dat aankomende studenten voor vertrek naar Nederland doorgaans geen BSN hebben. De studenten krijgen pas een BSN nadat zij in Nederland zijn aangekomen en zijn ingeschreven in de BRP. Dat is voor de meeste studenten op zijn vroegst pas in juli of augustus van het jaar van studie-aanvang. Het ontbreken van het BSN kan een aantal processen complexer maken voor een aankomend student. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aanvraag van studiefinanciering, het afsluiten van een verzekering en het openen van een bankrekening. Voor dergelijke zaken is normaliter een BSN vereist. Caribische studenten die niet beschikken over een BSN kunnen deze zaken pas op een later moment regelen (bij aanvang van het verblijf in Europees Nederland) of zijn genoodzaakt tot alternatieve routes, zoals een aanvraag op papier.

1.2 Uitbreiding registratie kiesrechtgegevens in BRP: registratie laatste adres in EU-lidstaat van herkomst (voorkomen van dubbelstemmen)

Richtlijn 93/109/EG bepaalt dat kiesgerechtigde burgers van EU-lidstaten mogen kiezen of ze voor de verkiezing van het Europees Parlement (EP) stemmen in de EU-lidstaat van verblijf of in de EU-lidstaat van herkomst. In beide lidstaten stemmen ('dubbel stemmen') mag niet. Om dubbel stemmen te voorkomen, dienen EU-lidstaten voorafgaand aan een EP-verkiezing gegevens uit te wisselen over de kiesgerechtigde burgers. De EU-lidstaten van verblijf zenden aan de EU-lidstaten van herkomst de gegevens van de EU-burgers die hebben verzocht om te stemmen in hun lidstaat van verblijf. Zo kan de EU-lidstaat van herkomst nagaan of betrokkene niet (ook) aldaar als kiesgerechtigde is geregistreerd. De gegevens die de EU-lidstaten van verblijf dienen te sturen aan de EU-lidstaten van herkomst zijn opgesomd in de artikelen 9 en 10 van Richtlijn 93/109/EG. In dit verband is van belang het gegeven 'het gebied of de kieskring in de lidstaat van herkomst waar de kiesgerechtigde EU-burger de laatste maal was ingeschreven' (hierna: laatste adres en woonplaats in EU-lidstaat van herkomst). Dit gegeven dient de EU-lidstaat van verblijf dus te verstrekken aan de EU-lidstaat van herkomst zodat die laatste de kiezer terug kan vinden in de eigen registratie van kiesgerechtigden. De meeste lidstaten beschikken immers niet over een centrale registratie kiesgerechtigden. Het adresgegeven is dan noodzakelijk om de persoon in de decentrale registratie te vinden en zijn kiesgerechtigdheid te achterhalen.

¹ Rapportnummer 2020/042, te raadplegen via de website van de Nationale ombudsman (<https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/rapport/Kopzorgen%20van%20Caribische%20studenten.pdf>).

Beantwoording IAK-vragen t.b.v. de internetconsultatie wijziging Besluit BRP en Besluit BSN

1.3 Uitbreiding aanwijzing gouverneurs en gezaghebbers voor gegevensverstrekking uit BRP

In het Caribisch deel van het Koninkrijk zijn de gouverneurs en gezaghebbers belast met de uitgifte van reisdocumenten (o.a. paspoorten). Bij een aanvraag van een reisdocument worden de gegevens van de aanvrager gecontroleerd in de bevolkingsregistratie. Als de aanvrager staat ingeschreven in de BRP is het nodig dat de gouverneurs en gezaghebbers de betreffende gegevens uit die registratie kunnen opvragen. Een voorbeeld is de situatie dat een inwoner van Europees Nederland tijdens vakantie in Aruba aldaar een nooddocument aanvraagt voor de terugkeer naar Nederland. De gouverneur is op grond van de Paspoortwet bevoegd zo'n aanvraag in behandeling te nemen, zijn bevoegdheid is immers niet beperkt tot eigen inwoners. Voor de behandeling van deze aanvraag is het noodzakelijk dat de gouverneur beschikt over actuele gegevens van de aanvrager over onder andere diens nationaliteit. Deze gegevens zijn beschikbaar in de BRP.

1.4 Uitzondering verschijningsplicht bij eerste inschrijving niet-ingezetene

Voor de eerste inschrijving van een persoon als niet-ingezetene bij een inschrijffoorziening geldt op grond van artikel 2.67, derde lid, eerste zin, van de Wet BRP een verschijningsplicht. De persoonlijke verschijning draagt bij aan de deugdelijke vaststelling van de identiteit van de in te schrijven persoon.² Soms echter is inschrijving als niet-ingezetene gewenst, terwijl fysieke verschijning niet mogelijk is. Het gaat dan bijvoorbeeld om een pasgeboren kind in een couveuse of een covid-patiënt in het ziekenhuis. Personen die niet fysiek kunnen verschijnen, krijgen tot nu toe geen BSN. Dat BSN hebben zij echter wel nodig in het contact met de Nederlandse overheid voor de aanvraag van bepaalde voorzieningen, zoals de afhandeling van zorgkosten of de aanvraag van DigiD.

De reden om het Besluit BSN te wijzigen is:

1.5 Aanpassing beheervoorziening BSN: beperktere gegevensset

Op grond van artikel 12 van de Wabb dienen de organisaties die het BSN gebruiken in hun uitvoeringsprocessen (hierna: gebruikers), zoals UWV en de Belastingdienst, zich ervan te vergewissen dat het BSN betrekking heeft op de persoon wiens gegevens worden verwerkt. Om dit te kunnen vaststellen, heeft de gebruiker toegang tot de BV BSN. Vanuit de BV BSN wordt een aantal identificerende gegevens verstrekt, zodat – mede in combinatie met het identiteitsdocument van de betrokkene – vastgesteld kan worden of het BSN hoort bij de betreffende persoon. In de bijlage bij artikel 14 van het Besluit BSN (bijlage 3 bij het Besluit BSN) zijn die gegevens opgenomen. Deze gegevens zijn afkomstig uit de BRP. In de praktijk is gebleken dat de gebruikers in de meeste gevallen aan deze wettelijke controleplichten kunnen voldoen met een beperktere set gegevens dan die is vastgesteld in bijlage 3 bij het Besluit BSN. Om deze reden wordt deze bijlage gewijzigd, door daarin een beperktere set gegevens op te nemen.³ Als ter uitvoering van artikel 12 van de Wabb in een concreet geval toch meer gegevens nodig blijken, dan kunnen gebruikers gebruikmaken van de gegevens van de betrokkene die in de BRP beschikbaar zijn, mits dit mogelijk is binnen de reikwijdte van hun (eventuele) BRP-autorisatie.

2. Wie zijn betrokkenen?

- Burgers (ingeschrevenen in de BRP), in het bijzonder Caribische studenten die in Europees Nederland gaan sturen.
- Gouverneurs en gezaghebbers
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) en Logius

3. Wat is het probleem?

3.1 BSN voor Caribische studenten

Het is op dit moment voor Caribische studenten niet mogelijk om een BSN te krijgen zonder daarvoor te hoeven afreizen naar een fysiek loket in Europees Nederland.

---

² Deze verschijningsplicht geldt overigens niet bij de eerste inschrijving naar aanleiding van een verzoek daartoe van een abo. De Wet BRP stelt dat een abo pas zo'n verzoek doet nadat het zelf deugdelijk de identiteit van de betrokkene heeft vastgesteld.

³ Zie artikel II.

Beantwoording IAK-vragen t.b.v. de internetconsultatie wijziging Besluit BRP en Besluit BSN

3.2 Uitbreiding registratie kiesrechtgegevens in BRP: registratie laatste adres in EU-lidstaat van herkomst

Ondanks dat Nederland verplicht is dit adresgegeven uit te wisselen met andere EU-lidstaten voor de controle op dubbelstemmen, is dat niet mogelijk. Dit komt omdat Nederland dit gegeven niet centraal registreert (noch in de BRP, noch elders).

3.3 Uitbreiding aanwijzing gouverneurs en gezaghebbers voor gegevensverstrekking uit de BRP

Het Besluit BRP bevat op dit moment onvoldoende grondslag voor gegevensverstrekking uit de BRP aan gouverneurs en gezaghebbers voor de uitvoering van hun taken op grond van de Paspoortwet; o.a. de uitgifte van reisdocumenten.

3.4 Uitzondering verschijningsplicht bij eerste inschrijving niet-ingezetene

Artikel 2.67, derde lid, laatste zin, van de Wet BRP biedt de mogelijkheid om bij amvb gevallen aan te wijzen waarin van de persoonlijke verschijningsplicht bij de eerste inschrijving van een niet-ingezetene kan worden afgeweken. In het Besluit BRP zijn op dit moment geen uitzonderingen op de verschijningsplicht opgenomen.

3.5 Aanpassing beheervoorziening BSN: beperktere gegevensset

Zie onder 1.5.

4. Wat is het doel?

4.1 BSN voor Caribische studenten

Door middel van dit besluit wordt de minister van OCW aangewezen als abo (wijziging van artikel 31 van het Besluit BRP).⁴ Gekozen is voor aanwijzing voor wat betreft taken die door de Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna: DUO) namens de minister van OCW worden uitgevoerd op basis van artikel 3.19 van de Wet studiefinanciering 2000. Het betreft het in behandeling nemen de aanvraag van een reisproduct of studiefinanciering van aspirant-studenten in het mbo en hoger onderwijs. Ten aanzien van deze personen is de minister van OCW bevoegd om een verzoek tot inschrijving als niet-ingezetenen te doen.⁵ Daarnaast is de minister voor deze doelgroep verplicht om wijzigingen in gegevens van reeds ingeschreven personen door te geven aan de minister van BZK.⁶ Het verzoek tot inschrijving zal worden gedaan door DUO namens de minister van OCW (mandaat). Caribische studenten hoeven hiermee voor een inschrijving als niet-ingezetene en het verkrijgen van een BSN niet langer fysiek te verschijnen bij een RNI-loket in Europees Nederland.

4.2 Uitbreiding registratie kiesrechtgegevens in BRP: registratie laatste adres in EU-lidstaat van herkomst

In de BRP worden op grond van artikel 2.7, eerste lid, onderdeel a, onder 12°, van de Wet BRP al gegevens met betrekking tot het kiesrecht geregistreerd. Het gaat onder andere om de aantekening of iemand kiesgerechtigd is voor de EP-verkiezingen. Op deze grondslag wordt een nieuw gegeven opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit BRP.⁷ Voor de definitie is aangesloten bij artikel Y 32, tweede lid, van de Kieswet: *de plaats in de lidstaat waarvan hij onderdaan is, waar hij het laatst als kiezer was geregistreerd.*

4.3 Uitbreiding aanwijzing gouverneurs en gezaghebbers voor gegevensverstrekking uit BRP

Met dit besluit worden de categorieën van gegevens die ten hoogste verstrekt kunnen worden, uitgebreid met gegevens over curatele, gezag, nationaliteit, verblijfsrecht en paspoortgegevens.⁸ Deze gegevens zijn noodzakelijk in het aanvraag- en uitgifteproces van reisdocumenten bij personen die in de BRP zijn ingeschreven (als ingezetene of niet-ingezetene). Tegelijkertijd wordt de grondslag tot gegevensverstrekking uitgebreid: gouverneurs en gezaghebbers mogen de BRP raadplegen in het aanvraagproces voor alle reisdocumenten (waaronder nooddocumenten) die zij op grond van de Paspoortwet uitgeven.

⁴ Toevoeging van een onderdeel (h); zie artikel I, onderdeel C, onder 2.

⁵ Artikel 2.78, eerste lid, van de Wet BRP.

⁶ Artikel 2.78, eerste lid, van de Wet BRP.

⁷ Zie artikel I, onderdeel G, onder 2.

⁸ Zie artikel I, onderdeel H.

Beantwoording IAK-vragen t.b.v. de internetconsultatie wijziging Besluit BRP en Besluit BSN

4.4 Uitzondering verschijningsplicht bij eerste inschrijving niet-ingezetene

Door middel van dit besluit wordt in het Besluit BRP bepaald dat de verschijningsplicht niet geldt als de betrokkene niet in staat is om in persoon te verschijnen vanwege de toestand van zijn gezondheid.⁹ Een vereiste blijft uiteraard dat de identiteit van betrokkene deugdelijk wordt vastgesteld.¹⁰ In deze gevallen zal dat gebeuren zonder dat de betrokkene persoonlijk verschijnt. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door een bezoek van de RNI-baliemedewerker op locatie in het ziekenhuis, of met videobellen zoals voor de aanvraag DigiD Buitenland toegepast wordt.

4.5 Aanpassing beheervoorziening BSN: beperktere gegevensset

Zie onder 1.5

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Het goed laten functioneren van de basisregistratie personen betreft een overheidstaak.

6. Wat is het beste instrument?

Regelgeving: om de doelstellingen te behalen dient een amvb te worden opgesteld waarmee het Besluit BRP en het Besluit BSN wordt gewijzigd.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Regeldrukeffecten zijn de investeringen en inspanningen die bedrijven¹¹, burgers of professionals moeten verrichten om zich aan wet- en regelgeving van de rijksoverheid te houden.

Regeldrukeffecten betreft een overkoepelend begrip.

De uitbreiding van de registratie van kiesrechtgegevens, de uitbreiding van gegevensverstrekking aan gouverneurs en gezaghebbers en de wetstechnische aanpassingen hebben geen gevolgen voor de regeldruk voor burgers en bedrijven.

Het abo-schap van de minister van OCW en de uitzondering op de verschijningsplicht zorgen naar verwachting voor een verlaging van de regeldruk. Het abo-schap heeft naar verwachting een administratieve lastenverlichting voor Caribische studenten tot gevolg, nu zij voor het verkrijgen van het BSN niet in persoon hoeven te verschijnen bij een RNI-loket. Daar staat tegenover dat ook bij de inschrijving door een abo de burger de noodzakelijke documentatie zal moeten overleggen. Dit maakt dat het verschil in administratieve lasten niet is gelegen in het inschrijfproces zelf, maar in het feit dat daarvoor niet langer de gang naar een RNI-loket gemaakt hoeft te worden. Op dit moment zijn er 19 RNI-loketten, verspreid over Nederland, waar de burger een verzoek kan doen om ingeschreven te worden als niet-ingezetene in de BRP. Als wordt aangenomen dat het maken van een afspraak en de reis van en naar een RNI-loket gemiddeld 1 uur in beslag nemen, ontstaat het volgende beeld. Omrekening van deze tijdsbelasting naar geld met hantering van het Rijksbreed vastgestelde standaardbedrag betekent gemiddeld € 15,- lastenverlichting per de burger. Jaarlijks starten omstreeks 1600 Caribische studenten een studie in Europees Nederland. Hierdoor komt de totale lastenverlichting op circa € 24.000 per jaar. Daarbij leidt het abo-schap van de minister van OCW naar verwachting ook tot een afname van de ervaren regeldruk voor Caribische studenten. Het hebben het BSN kan een aantal processen eenvoudiger maken voor een aankomend student. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aanvraag van studiefinanciering, het afsluiten van een verzekering en het openen van een bankrekening. Caribische studenten die ruim voor aanvang van de studie over een BSN beschikken, kunnen deze zaken – net als Europees-Nederlandse studenten – tijdig regelen.

Ook de uitzondering op de verschijningsplicht bij inschrijving van niet-ingezetenen in verband met gezondheidsredenen, zorgt naar verwachting voor een administratieve lastenverlichting omdat de betrokkene voor inschrijving niet meer de gang naar het RNI-loket hoeft te maken. Niet bekend is hoeveel personen jaarlijks een beroep kunnen gaan doen op deze uitzonderingsgrond. Per persoon zal het ook hier om een lastenverlichting van € 15,- gaan; het betreft dezelfde inschrijving als hiervoor beschreven (bij één van de 19 RNI-loketten in Nederland).

---

⁹ Het nieuwe artikel 33a; zie artikel I, onderdeel D.

¹⁰ Artikel 2.67, vierde lid, van de Wet BRP.

¹¹ Alle beroepsmatige deelnemers aan het economische proces in een bepaalde categorie diensten en/of producten die in principe een winstoogmerk hebben.